

עמ"ת 14080/12/16 - פואד דגש נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עמ"ת 14080-12-16 דגש(עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העורר פואד דגש (עציר)
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט לתעבורה (כב' השופט קנדלפת) שהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, לאחר שהוגש נגדו כתב אישום בתיק תעבורה המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגת רכב ללא פוליסת ביטוח בתוקף ונהיגת רכב ללא רישיון נהיגה תקף.

ההליך בבית משפט קמא :

- עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים בטענה שנהיגתו של העורר ברכב הינה מסוכנת ביותר. העורר ביצע את העבירות בעודו פסול מלנהוג לתקופה של 24 חודשים, לאחר שקודם לכן נפסל מלנהוג לתקופה של 30 חודשים ולא הפקיד את רישיונו ולא הגיש בקשה לחישוב תקופת הפסילה.
- לטענת המשיבה עונשי הפסילה והמאסר אותם ריצה לא הרתיעו אותו מלשוב ולנהוג תוך סיכון חיי אדם.
- נגד העורר תלוי ועומד מאסר מותנה בר הפעלה של 8 חודשים. העורר איננו מכבד את החלטות בית המשפט ואין ליתן בו אמון.
- לחובתו של העורר הרשעות רבות גם בתחום הפלילי וגם בעבירות תעבורה. העבר הפלילי כולל עבירות של סחר בסמים, החזקת סמים, שוד מזוין ועוד, בגינם מרצה מאסרים ממושכים.
- מאז שפקע רישיונו בשנת 2000 הוא הורשע פעם אחר פעם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בשכרות ועוד. העורר הורשע 4 פעמים בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

בדיון בפני בית משפט קמא הסכים הסניגור כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס העבירות המיוחסות בכתב האישום וכי קיימת עילת מעצר, וביקש שיוזמן תסקיר לחלופת ביניים - מעצר באיזוק אלקטרוני, בפקוח משמורנים - בני משפחתו. המשיבה לא התנגדה להזמנת תסקיר, אך ציינה שהמלצת התסקיר איננה מחייבת אותה.

התסקיר שהוגש לבית המשפט כולל סקירה רחבה ומפורטת של נסיבות חייו של העורר מאז נחשף לשימוש בסמים בעת ששירת בלבנון במסגרת "מבצע הגליל". שירות המבחן העריך את הסיכון הפוטנציאלי להישנות המעשים בגינם נעצר ולפריצת גבולות כגבול - בינוני.

שירות המבחן לא המליץ על שחרור לחלופת מעצר. נבדקה חלופת הביניים של מעצר באיזוק אלקטרוני. התרשמות קצין המבחן הינה כי בני המשפחה מגויסים במטרה לסייע לעורר לעמוד בסייגים הנדרשים. לאחר בחינת כל השיקולים המליץ שירות המבחן לשקול מעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי בביתו, תחת פיקוחם של כלל המפקחים שהוצעו.

כמו כן, המליץ שירות המבחן על העמדתו של העורר בפיקוח מעצר לתקופה של 6 חודשים ובתקופה זו לאפשר לו המשך קבלת תחליף סם במסגרת הטיפול ב"מ.א.מ.ץ" - לטיפול בהתמכרויות וכן ביצוע בדיקות שתן קבועות עם פתיחת חלונות יציאה קבועים, במועדים אשר ייקבעו על ידי גורמי הטיפול לצורך הגעה ל"מאמץ" ברח' העמקים 26 טבריה.

לבית המשפט הוגש גם "דיווח ממצאי בדיקת היתכנות פיקוח אלקטרוני", לפיו ניתן לבצע פיקוח אלקטרוני.

החלטת בית משפט קמא :

בית המשפט הנכבד קבע כי לא ניתן להורות על חלופת ביניים. בית המשפט נימק את החלטתו בכך שעברו של המשיב מעיד עליו שלא ניתן לתת בו אמון אף לא בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני. "מעבר לכך ועל פי הקריטריונים הקבועים בסעיף 22ב(א)(2) לחוק המעצרים, סבורני כי המשיב אינו ראוי להקלה מסוג של מעצר בפיקוח אלקטרוני". בית המשפט פירט את הרשעותיו הקודמות הן בתחום הפלילי ובתחום התעבורתי וכן את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו.

נימוקי הערר:

- שגה בית משפט קמא עת הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים ודחה את בקשתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.
- שגה בית המשפט בקביעתו שהעורר אינו ראוי להקלה בדמות של מעצר בפיקוח אלקטרוני על פי הקריטריונים הקבועים בסעיף 22ב(א)(2) לחוק המעצרים.
- בית המשפט לא נימק נימוק של ממש מדוע מעצר בפיקוח אלקטרוני יפגע בתכלית המעצר, אלא התייחס לעברו הפלילי ולבעיית הסמים ממנה סובל העורר.
- בית המשפט ייחס משקל רב לבעיית הסמים והתעלם מהאמור בתסקיר לפיו, בשנים האחרונות עשה העורר ניסיונות רבים וממושכים להיגמל. בשנים האחרונות עובר למעצרו היה במסגרת מרכז "מאמץ" ולאחרונה עבר טיפול משמעותי, הוא התייצב בעקביות למפגשים ובדיקות השתן שלו נקיות.
- בית המשפט לא התייחס להמלצת שירות המבחן לשלב את העורר במסגרת פיקוח מעצר בטיפול שיש בו כדי להפחית את המסוכנות.

במקרים דומים אחרים הורו בתי המשפט על שחרור לחלופת מעצר או לחלופת ביניים של מעצר בפיקוח.

דין :

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אני סבור כי יש לקבל את הערר.

קביעתו של בית המשפט הנכבד לפיה יש להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים משום ש"העורר איננו ראוי להקלה", איננה מקובלת עלי.

בדיני מעצרים אין בוחנים את השאלה האם הנאשם "ראוי להקלה". שיקול זה נכון ויפה להליכים אחרים, למשל, כאשר וועדת השחרורים דנה בבקשתו של אסיר לשחרור מוקדם על תנאי, הוועדה שוקלת כשיקול מרכזי האם האסיר "ראוי" לשחרור מוקדם.

כאשר דנים בדיני מעצרים, מצוות המחוקק היא כי אין לעצור אדם אלא אם כן תכלית המעצר לא תוכל להיות מושגת בשום תנאי אחר. במסגרת השיקולים של בית המשפט הדין בשאלת מעצרו של נאשם עד תום ההליכים, לא נשקלת השאלה האם הנאשם "ראוי להקלה".

השיקול של הרשעות קודמות של העורר הינו שיקול חשוב, אך אין הוא השיקול הבלעדי. קביעתו של בית משפט קמא "**כי עברו של המשיב מעיד עליו כאדם שלא ניתן ליתן בו אמון אף לא בדרך של מעצר בפיקוח**", הינה מחמירה מדי בנסיבות העניין.

לצד השיקול של העבר הפלילי, לא ניתן להתעלם משינוי מסוים לטובה שחל אצל העורר, כפי שציין שירות המבחן ומהמלצת שירות המבחן שניתן להסתפק בחלופת מעצר.

בית המשפט איננו חייב לאמץ את המלצת ק.המבחן, אולם יש לצפות מבית המשפט שכאשר הוא מזמין תסקיר, לא יתעלם ממנו, אלא ינמק מדוע הוא איננו מקבל אותו.

בית המשפט איננו חייב להורות על הזמנת תסקיר מעצר, כשהוא סבור שיש בידיו די נתונים כדי ליתן החלטה בבקשה גם ללא תסקיר, להורות על שחרור, או כאשר הוא סבור כי בנסיבות המקרה שבפניו לא תיסקון שום חלופה גם לא חלופת ביניים, ועל כן אין טעם בהזמנת תסקיר.

אולם, כאשר בית המשפט מורה על הזמנת תסקיר, ובמיוחד כאשר התסקיר הוא במסגרת הסכמת הצדדים (הגם שב"כ המשיבה הודיע כי המלצת התסקיר איננה מחייבת אותו), יש לצפות מבית המשפט לנמק מה פגם מצא בתסקיר ומדוע המלצות התסקיר אינן מקובלות עליו ולא להתעלם ממנו.

בניגוד לדעת בית משפט קמא, אני סבור כי בנסיבות העניין ולאחר שהעורר נתן הסכמתו למעצר בפיקוח ולאור המלצת שירות המבחן שניתנה לאחר בחינה מעמיקה ומפורטת של הנסיבות ובהן מאפייניו של העורר, מסוכנותו הפוטנציאלית

וסיכויי עמידתו בתנאי הפיקוח אל מול החשש מפני הפרת תכנית הפיקוח על ידו, חלופת הביניים יכולה בהחלט להלום ולהשיג את תכלית המעצר.

הכלל המנחה העולה מפסיקת בית המשפט העליון הוא שבעבירות תעבורה אין לעצור נאשם עד תום ההליכים המשפטיים אלא במקרים חריגים (**בש"פ 3521/13 תורג'מן נ' מ"י וכן בש"פ 10201/01 אנדרי נ' מ"י, בש"פ 7352/04 מ"י נ' עטיה אבו קוואדי**).
מ"י, **בש"פ 7986/09** אחמד שאהין נ' מדינת ישראל).

לעיתים, אין מנוס מלהורות על מעצר עד תום ההליכים, גם כאשר מדובר בעבירות תעבורה, אך בתי המשפט הורו על מעצר כאשר לעבירות התעבורה נלוו עבירות פליליות חמורות ביותר, הפקרת נפגעים, הימלטות מהמשטרה תוך נהיגה פראית ומופקרת ובריונות בכבישים (ראה למשל **בש"פ 7701/01 בילאל שיתווי נ' מ"י, בש"פ 5744/13 אבו קרן נ' מ"י, בש"פ 7986/09** אחמד שאהין נ' מדינת ישראל).

במקרה שבפנינו כתב האישום מייחס לעורר עבירות תעבורה בלבד (נהיגה בפסילה וללא ביטוח וללא רישיון נהיגה) ללא כל עבירות פליליות נלוות אחרות או עבירות תעבורה כגון נהיגה תוך סיכון חיי אדם, נהיגה תחת שכרות וכד'.

הגורם המקצועי - שירות המבחן - סבר שניתן להסתפק במעצר באיזוק. היה מקום לאמץ את המלצות שירות המבחן.

ידוע כי אין בכוחו של בית המשפט, אף אם מדובר בשופט ותיק ומנוסה, להחליף את שירות המבחן מבחינת היכולת המקצועית להעריך מסוכנות (**בש"פ 3137/12 מ"י נ' פני איטו**).

במקרה דנן, גם לשיטת בית משפט קמא בתחילת הדרך נדרש לשם כך תסקיר מעצר.

אשר על כן, אני מורה על קבלת הערר.

העורר ישתחרר בתנאים כפו שהומלץ בתסקיר:

1. העורר יהא נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי, בבית משפחתו, תחת פיקוחם של כלל המפקחים שהוצעו.
2. ניתן צו פיקוח מעצר בו יהא נתון העורר לתקופה של 6 חודשים.
3. העורר יתן בדיקות שתן קבועות במועדים שייקבעו על ידי שירות המבחן.
4. העורר ימשיך להשתתף במסגרת הטיפול ב"מאמץ", במועדים כפי שייקבעו בתכנית שירות המבחן ולצורך כך ניתן יהא להורות על "פתיחת חלון" במועדים ובשעות שימליץ שירות המבחן, בכתובת רח' העמקים 26 טבריה.

5. העורר יחתום על ערבות עצמית בסך 10,000 ₪ להבטחת מילוי תנאי השחרור.
6. כל אחד מהערבים המשמורנים יחתום ערבות צד ג' בסך 10,000 ₪ להבטחת מילוי תנאי השחרור.
7. העורר יתייצב בבית המשפט במועדים שייקבעו בתיק העיקרי.
8. משטרת ישראל תהא רשאית לבקר בבית בו ישהה העורר במעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני, וזאת על מנת לוודא מילוי תנאי השחרור.

ניתנה היום, י"ב כסלו תשע"ז, 12 דצמבר 2016, בהעדר
הצדדים.